

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

УХВАЛЕНО

Вченою радою ЗНУ

Протокол № ____ від _____

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

_____ М.О. Фролов

« ____ » _____ 20_ _ р.

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

**«МЕНЕДЖМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЙ І АДМІНІСТРУВАННЯ
ЗА ВИДАМИ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ – перший (бакалаврський) рівень

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ – бакалавр

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ – 07 «Управління та адміністрування»

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ – 073 «Менеджмент»

Запоріжжя

2017

РОЗРОБЛЕНО проектною групою як тимчасовий стандарт вищої освіти
підготовки бакалаврів за спеціальністю 073 «Менеджмент»

Наказ ЗНУ № __ від _____

РОЗРОБНИКИ ОСВІТНЬОЇ-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ:

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові	Науковий ступінь, вчене звання
1.	Гуржій Н.М. – керівник проектної групи (гарант освітньої програми)	доктор економічних наук, доцент по кафедрі маркетингового менеджменту
2.	Бухаріна Л.М.	доктор економічних наук, доцент по кафедрі менеджменту організацій та логістики
3.	Богданов С.М.	кандидат економічних наук, доцент по кафедрі менеджменту організацій та логістики

РОЗГЛЯНУТО на вченій раді факультету менеджменту ЗНУ

Протокол № __ від _____

Гарант освітньої програми

« ____ » _____ (ініціали, прізвище)

Декан _____ факультету

« ____ » _____ (ініціали, прізвище)

Керівник навчального відділу

« ____ » _____ (ініціали, прізвище)

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

« ____ » _____ (ініціали, прізвище)

ЗМІСТ

I. Преамбула.....	4
II. Загальна характеристика.....	4
III. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти.....	5
IV. Перелік компетентностей випускника.....	5
V. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання	6
VI. Атестація здобувачів вищої освіти.....	9
VII. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.....	10
VIII. Вимоги професійних стандартів.....	10
IX. Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма.....	10

І. Преамбула

Запорізький національний університет: «Менеджмент організацій і адміністрування за видами економічної діяльності»: освітньо-професійна програма.

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) рівень

Ступінь: бакалавр

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність: 073 «Менеджмент»

ІІ. Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь, що присуджують	Бакалавр
Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність	073 «Менеджмент»
Освітня програма	«Менеджмент організацій і адміністрування за видами економічної діяльності»
Форма навчання	Денна та заочна
Кваліфікація освіти, що присвоюється	Бакалавр з менеджменту.
Кваліфікація в дипломі	Бакалавр з менеджменту. Менеджмент організацій і адміністрування за видами економічної діяльності.
Опис предметної області	<p>Об'єкти вивчення – управління організаціями та їх підрозділами.</p> <p>Цілі навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - підготовка фахівців, здатних вирішувати практичні проблеми та складні спеціалізовані задачі у сфері управління організаціями та їх підрозділами на засадах оволодіння системою компетентностей. - Теоретичний зміст предметної області: <ul style="list-style-type: none"> - парадигми, закони, закономірності, принципи, історичні передумови розвитку менеджменту; - концепції системного, ситуаційного, адаптивного, антисипативного, антикризового, інноваційного, проектного менеджменту тощо; - функції, методи, технології та управлінські рішення у менеджменті. - Методи, методики та інструменти: <ul style="list-style-type: none"> - загальнонаукові та специфічні методи дослідження (розрахунково-аналітичні, економіко-статистичні, еконо-

	<p>міко-математичні, експертного оцінювання, фактологічні, соціологічні, документальні, балансові тощо);</p> <ul style="list-style-type: none"> - методи реалізації функцій менеджменту (методи маркетингових досліджень; методи економічної діагностики; методи прогнозування і планування; методи проектування організаційних структур управління; методи мотивування; методи контролювання; методи оцінювання соціальної, організаційної та економічної ефективності в менеджменті тощо). - методи менеджменту (адміністративні, економічні, соціально-психологічні, технологічні); - інструментарій обґрунтування управлінських рішень (економічний аналіз, імітаційне моделювання, дерево рішень тощо); - інформаційні технології у менеджменті
Академічні права випускників	Бакалавр може продовжувати навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти
Вимоги до рівня осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою	Право розпочати навчання за освітньою програмою мають особи без обмеження віку за умов наявності освітньо-кваліфікаційних рівнів кваліфікованого робітника або молодшого спеціаліста (молодшого бакалавра)

III. Обсяг кредитів ЄКТС

<p>Обсяг освітньо-професійної програми бакалавра:</p> <ul style="list-style-type: none"> • На базі повної загальної середньої освіти: 240 кредитів ЄКТС; • На базі молодшого спеціаліста (молодшого бакалавра) – 120-180 кредитів ЄКТС. • Мінімум 50% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, визначених Стандартом вищої освіти. <p>Нормативний термін навчання: 4 роки</p>
--

IV. Перелік компетентностей випускника

Вид компетентності	Шифр	Визначення компетентності
Інтегральна компетентність	ІК	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері управління або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів менеджменту, характеризується комплексністю і невизначеністю умов
Загальні	ЗК	1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу,

компетентності		<p>синтезу та встановлення взаємозв'язків між соціально-економічними явищами та процесами.</p> <p>2. Здатність до застосовування концептуальних і базових знань, розуміння предметної області і професії менеджера.</p> <p>3. Здатність здійснювати усну і письмову комунікацію професійного спрямування державною та іноземною мовами.</p> <p>4. Навички використання інформаційно-комунікаційних технологій для пошуку, оброблення, аналізування та використання інформації з різних джерел.</p> <p>5. Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань.</p> <p>6. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>7. Здатність до адаптації, креативності, генерування ідей та дій у новій ситуації.</p> <p>8. Цінування та повага до різноманітності та мультикультурності, здатність працювати у міжнародному контексті.</p> <p>9. Здатність діяти на основі етичних міркувань, соціально відповідально і свідомо.</p> <p>10. Здатність до оцінки та аналізу соціально-економічних процесів і явищ, до використання основи економічних знань у різних сферах діяльності.</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК (СФК, СПК)	<p>1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.</p> <p>2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища, визначати перспективи розвитку організації.</p> <p>3. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.</p> <p>4. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.</p> <p>5. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.</p>

		<p>6. Здатність планувати та управляти часом.</p> <p>7. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>8. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.</p> <p>9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.</p> <p>10. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.</p> <p>11. Розуміти принципи права та використовувати їх у професійній діяльності.</p> <p>12. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності</p>
--	--	--

V. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

Результати навчання	Шифр	Опис результату навчання (загальна кількість – 15-20 результатів)
Знання	РНЗн	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знати теорії, методи і функції менеджменту, сучасні концепції лідерства 2. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації 3. Володіти методами з виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень
Уміння	РНУ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Демонструвати навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень 2. Виявляти навички організаційного проектування 3. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації
Застосування знань	РНЗЗ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації 2. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи 3. Показувати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації

Комунікація	РНК	<ol style="list-style-type: none"> 1. Пояснювати, аналізувати та здійснювати комунікацію у різних сферах діяльності організації 2. Демонструвати здатність грамотно спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами 3. Ідентифікувати причини стресу, адаптувати себе та членів команди до стресової ситуації, знаходити засоби до її нейтралізації
Автономія і відповідальність	РНАіВ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності 2. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним 3. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера

VI. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	<p>Випускна атестація проводиться на основі оцінювання результатів навчання та рівня сформованості компетентностей, зазначених у розділах IV-V Освітньої програми.</p> <p>Атестація здобувачів ступеня бакалавр спеціальності 073 «Менеджмент» здійснюється в формі атестаційного екзамену.</p>
Вимоги до кваліфікаційної роботи (за наявності)	
Вимоги до атестаційного кваліфікаційного екзамену (екзаменів) (за наявності)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Атестаційний екзамен за спеціальністю забезпечує оцінювання результатів навчання та рівня сформованості спеціальних компетентностей, зазначених у розділах IV-V Освітньої програми. 2. Атестаційний кваліфікаційний екзамен передбачає виконання комплексу атестаційних завдань і є адекватною формою кваліфікаційних випробувань щодо об'єктивного визначення рівня якості освітньої та професійної підготовки випускників вищих навчальних закладів. 3. Засобами оцінювання рівня професійних знань,

	<p>умінь та навичок бакалавра, ступеня сформованості професійних компетенцій є: теоретичні (питання, тести відкритого та/або закритого типу) та практичні ситуаційні комплексні та/або розрахунково-аналітичні завдання.</p> <p>4. Форма атестаційного кваліфікаційного екзамену: інтерактивна (з використанням інформаційних технологій).</p> <p>5. Інформаційною базою формування засобів об'єктивного контролю ступеня досягнення кінцевих цілей освітньо-професійної підготовки є змістові модулі програм навчальних дисциплін, що формують систему компетенцій бакалавра і виносяться на атестацію.</p>
<p>Вимоги до публічного захисту (демонстрації) (за наявності)</p>	

VII. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників вищого навчального закладу та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти;

9) інших процедур і заходів.

Внутрішнє забезпечення якості вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти у Запорізькому національному університеті», що оприлюднено на сайті університету за посиланням: https://www.znu.edu.ua/2016/polozhennya_pro_svzyavo.pdf

VIII. Вимоги професійних стандартів (у разі їх наявності)

Немає

IX. Перелік нормативних документів, на яких базується освітньо-професійна програма

A. Офіційні документи:

1. ESG – http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf
2. ISCED (МСКО) 2011 – <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>.
3. ISCED-F (МСКО-Г) 2013 – <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>.
4. Закон «Про вищу освіту» - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
5. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010.– К. : Видавництво «Соцінформ», 2010.
6. Національна рамка кваліфікацій – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
7. Перелік галузей знань і спеціальностей – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.

Б. Корисні посилання:

8. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів – <http://www.unideusto.org/tuningeu/>.
9. Національний глосарій 2014 – http://ihed.org.ua/images/biblioteka/glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office.pdf.
10. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти – <file:///D:/Users/Dell/Downloads/BolonskyiProcessNewParadigmHE.pdf>.
11. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд – http://ihed.org.ua/images/biblioteka/Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf.
12. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації – http://ihed.org.ua/images/biblioteka/rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf.

Додаткові джерела:

1. 2015 р. Європейська кредитна трансферно-накопичувана система - Довідник користувача (переклад українською мовою)
<http://erasmusplus.org.ua/erasmus/ka3-pidtrymka-reform/natsionalna-komanda-ekspertiv-here/materiali-here.html>
2. The UK Quality Code for Higher Education, Subject Benchmark Statements. -
<http://www.qaa.ac.uk/assuring-standards-and-quality/the-quality-code/subject-benchmark-statements>

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до освітньо-професійної програми
«МЕНЕДЖМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЙ І АДМІНІСТРУВАННЯ
ЗА ВИДАМИ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 073 «Менеджмент»
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»

Освітньо-професійна програма визначає засади підготовки фахівців спеціальності 073 «Менеджмент» ступеня бакалавра, які базуються на компетентнісному підході і поділяють філософію визначення вимог до фахівця, закладену в основу Болонського процесу та в міжнародному Проекті Європейської Комісії «Гармонізація освітніх структур в Європі» (Tuning Educational Structures in Europe, TUNING):

- вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за програмою;
- кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання програми;
- перелік компетентностей випускника;
- очікувані результати навчання, якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти;
- нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання (сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей);
- форми атестації здобувачів вищої освіти;
- вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

Таблиця 1

Матриця відповідності визначених освітньо-професійною програмою компетентностей дескрипторам НРК

Компетентності	Результати навчання				
	РНЗн	РНУ	РНЗЗ	РНК	РНАіВ
ЗК-1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу та встановлення взаємозв'язків між соціально-економічними явищами та процесами	x	x			x
ЗК-2 Здатність до застосовування концептуальних і базових знань, розуміння предметної області і професії менеджера	x	x	x		
ЗК-3 Здатність здійснювати усну і письмову комунікацію професійного спрямування державною та іноземною мовами	x	x		x	x
ЗК-4 Навички використання інформаційно-комунікаційних технологій для пошу-	x	x	x	x	x

ку, оброблення, аналізування та використання інформації з різних джерел					
ЗК-5 Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань	x		x	x	
ЗК-6 Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями	x	x		x	x
ЗК-7 Здатність до адаптації, креативності, генерування ідей та дій у новій ситуації			x	x	
ЗК-8 Цінування та повага до різноманітності та мультикультурності, здатність працювати у міжнародному контексті				x	x
ЗК-9 Здатність діяти на основі етичних міркувань, соціально відповідально і свідомо	x	x			
ЗК-10 Здатність до оцінки та аналізу соціально-економічних процесів і явищ, до використання основи економічних знань у різних сферах діяльності	x	x			
СК-1 Здатність визначати та описувати характеристики організації	x	x			
СК-2 Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища, визначати перспективи розвитку організації	x	x			
СК-3 Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними	x	x	x		
СК-4 Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту			x		
СК-5 Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту	x	x			x
СК-6 Здатність планувати та управляти часом		x	x		
СК-7 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт	x	x	x	x	x
СК-8 Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління			x	x	
СК-9 Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення	x	x	x		
СК-10 Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та		x	x	x	

поведінкові навички					
СК-11 Розуміти принципи права та використовувати їх у професійній діяльності	x		x		
СК-12 Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності	x		x		

Таблиця 2

Матриця відповідності визначених освітньо-професійною програмою результатів навчання та компетентностей

Результати навчання	Компетентності																							
	Інтегральна	Загальні компетентності										Спеціальні (фахові, предметні) компетентності												
		ЗК-1	ЗК-2	ЗК-3	ЗК-4	ЗК-5	ЗК-6	ЗК-7	ЗК-8	ЗК-9	ЗК-10	СК-1	СК-2	СК-3	СК-4	СК-5	СК-6	СК-7	СК-8	СК-9	СК-10	СК-11	СК-12	
РНЗн-1 Знати теорії, методи і функції менеджменту, сучасні концепції лідерства	x	x										x												
РНЗн-2 Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації	x		x										x											
РНЗн-3 Володіти методами з виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень	x									x														
РНУ-1 Демонструвати навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень	x				x														x					
РНУ-2 Виявляти навички організаційного проектування	x														x	x								
РНУ-3 Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації	x											x										x		
РНЗЗ-1 Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації	x													x			x							
РНЗЗ-2 Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи	x							x													x			
РНЗЗ-3 Показувати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації	x					x																		x
РНК-1 Пояснювати, аналізувати та	x					x													x					

